

Iz Koroškega. (Ponemčevanje). Pri št. Jakobu v gornji Rožni dolini postavili so veliko šolsko poslopje in sedaj do 20. avgusta razpisali službo za 4. učitelja. Otroci učenci so sami Slovenci. Vkljub temu ni v razpisu pridjano, da bi prošniku trebalo vedeti slovenski. Dotična gospoda je mnogo stroškov, mnogo žrtev naložila faranom pri stavljenji šole, a ne briga se nič za to, da bi njim priskrbela učitelja, ki bi mogel koristiti. Kajti koliko koristi človek, ki ne ume učencev, a učenci njega ne? No, in takšnega učitelja provizorja, ki razven svoje okorne nemščine na živem svetu druga ničesar ni znal, poslali so v št. Jakob pred večimi leti. Krajni šolski svet je se l. 1878 zoper takšno postopanje pritožil pri okrajnem šolskem svetu. Ta mu je odgovoril, da se ima nemški podučevati. Sedaj podpisujejo v št. Jakobu prošnjo do deželskega šolskega sveta, naj bi se vsaj v prvih treh razredih podučevala slovenska deca slovenski. Tako je na Koroškem; naše šole nimajo naloženo v prvi vrsti podučevati, ampak ponemčevati slovenski narod! To kaže ta dogodek in žali Bog na stotine drugih!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so obiskali nemškega cesarja v toplieah Gostinskih in se potem podali na večje potovanje v Saleburg, Monakovo na Bavarskem, v Lindavo in Bregenco v Predarljski deželi, katero so prvokrat s svojim obiskovanjem počastili, sijajno in navdušeno sprejeti od prebivalstva, vrlo katoliškega. Od Bregence peljali so se cesar enkrat na otok Mainau v Kostniškem jezeru in obiskali kralja Württembergškega in nadvojvodo Badenskega. Povrnivši se v Bregenco, od koder potujejo čez Arlico goro, kder sedaj predor za železnico vrtajo, gredó v Innsbruck na Tirolskem. — Deželni zbori so poklicani, štajerski in koroški na 14. den septembra. Poslovanja bo veliko, posebno v Gradci se bodo liberalci in konservativci zavoljo šolskih stroškov pulili, kajti oni naraščajo silno, odkar deželni šolski svet graški množi po novejši šolski postavi število učiteljev, šol in razredov itd. Konservativci svetujejo skrčenje 8letnega šolanja na 6 let, za 13- in 14letno deca pa nedeljske šole, dalje pobiranje šolnine itd. Liberalci pa tega ne dajo veljati in hočejo pomagati s tem, da bi itak ne predobro plačanim učiteljem in podučiteljem plačo zmanjšali. S tem so liberalci pač slabo zadeli; vse učiteljstvo je nezadovoljno. Naši slovenski poslanci pa dobijo prilike povdarjati naše narodne pravice in zahtevati odgovora, zakaj se jim povsod toliko opovir dela. — Kranjski deželni zbor bi imel biti razpuščen pa se ni zgodilo; nemčurji bodo tedaj zopet priliko imeli rabiti svojo večino; ako slovenski poslanci takrat ne izstopijo, storijo to gotovo iz političnih oziróv na položaj sedanjega ministerstva. Temu namreč nemški liberalci

silno nagajajo in strežejo odpraviti. Zlasti namepravajo v državnem zboru še enkrat grdo razsajati potem pa izbežati. Mislijo namreč, da bode potem državni zbor razpuščen in razpisane nove volitve, a tega grof Taaffe neče storiti in toraj tudi deželnih zborov nikder ne razpusti. — V Spljetu so italijanski ničvredneži več mornarjev podmitali, da so iz cesarske vojne ladije potegnoli kot begunci v Italijansko. — Ogerski ministri so uže priredili državni proračun za l. 1882. Ban Pejačević je prevzel vlado vojaške granice. V Bosni in Hercegovini je bilo veliko zaprek premagati, preden so ustanovili nadškofijstvo v Sarajevu. Magjari so res hoteli katoličane tamošnje podrediti magjarskemu nadškofu v Koloczi. To je se zabranilo v Rimu.

Vnanje države. Nemški cesar stari Viljelm je se iz Gostina vrnil domov. Bavarski kralj je v istem hipu, ko je naš cesar od ene strani se pripeljal v njegovo glavno mesto Monakovo, na drugi strani se odpeljal v Pariz. — V Badenskem je umrl škof Kübel, nadomestnik uže leta 1868 umrvešega nadškofa Vikarija. Sedaj imajo Nemci vse nadškofijske sedeže prazne; nadškofi so mrtvi ali iztirani. Vendar preganjanje katoličanov kaže na svoj konec. Bismark se zopet pogaja s papežem in novi poslanci v državnem zboru utegnejo preganjevalne postave ovreči. — Ruski car je se vrnil iz Moskve domov v Petrograd; našemu cesarju doposlal je prijazno pismo. V Sibirijo stavijo Rusi veliko železnico. — Bolgarski knez je uredil žendarme ter skuša dognati, da bi deželo prepregel z železnicami; pri Sistovi misli črez Donav potegniti most. — Srbi in Črnogorci pogajajo se s papežem, da bi svojim katoličanom vstregli zastran verskih potreboč. — Grki dobili so do sedaj samo zelo majhen kos jim obljubljenega turške dežele; Turki vedno odlagajo in nečejo zapustiti krajev ob greškeji meji. — Italijani utrjujejo Verono, da jo spremené v velik vojaški tabor. — Francozi imajo nove volitve in toraj po deželi mnogo hrupa, preprirov in krega. Najhuje upija jud Gambetta, ki bi rad svoje prijatelje spravil v državni zbor. Ti bi ga potem naj vzdignoli na sedež predsednika republiki. V Afriki se jim nekoliko bolje godi. — Angleži stikajo po tistih zarotnikih irskih, ki so iz Amerike poslali 80 peklenških mašin za razrušenje angleških oklopníc. Do sedaj še niso nobenega zasačili. — V Luksemburgu so hoteli čč. oo. jezuitje osnovati vseučilišče, pa holandska vlada jim je to prepovedala.

Za poduk in kratek čas.

Leopold Volkmer.

(Iz Povodnovega „Bürgerliches Lesebuch“ str. 557.)

Velike zasluge za Ptuj in okolico jegovo ima Leop. Volkmer. Ta je kot sin Antona Volkmer-ja, trškega črevljarja v trgu Lotmerku in jegove žene